

TILLSYN ÖVER BÅTKLUBBAR I STOCKHOLMS LÄN

CHECKLISTA VID INSPEKTION

Inspektionsdatum	Båtklubb/Varvsförening
Representant/representanter	
Verksamhetsutövare	Organisationsnummer
Postadress	
E-post	Telefon
Besöksadress	
Fastighetsbeteckning	Fastighetsägare

Omfattning och beskrivning av verksamheten

Beskriv vilken typ av verksamhet som bedrivs?

Viktigt att klubbens stadgar tydligt anger att "klubben är en ideell allmännyttig förening".

Skriv INTE att syftet är att tillhandahålla en båtplats till låg kostnad.

Poängtera om klubben har t ex ungdomsverksamhet.

Vilka förändringar har skett inom verksamheten sedan senaste tillsynsbesök?

Poängtera gärna om insatser för miljön gjorts.

Finns miljöansvarig?

Se till att det finns ett miljöombud som också ingår i klubbens styrelse.

Finns miljöpolicy?

Saknas detta så ta fram en miljöpolicy/ miljöprogram som kan visas upp vid miljöinspektion.

Om ja, är man enligt stadgarna skyldig att följa den?

Se till att stadgarna föreskriver medlemmars skyldighet att följa klubbens stadgar och föreskrifter.

Ett sätt att få medlemmens underskrift är att i en undertecknad medlemsansökan föreskriva att den sökande accepterar att följa klubbens stadgar och föreskrifter.

Är verksamheten en fritidsbåthamn enligt Sjöfartsverkets SJÖFS 2001:13 och därmed skyldig att ta emot avfall från fritidsbåtar?

Antal båtplatser? _____

Antal uppläggningsplatser? _____

Beskriv vilken typ av båtar som finns i klubben?

Avfallshantering

Har ni en skriftlig aktuell avfallshanteringsplan enligt SJÖFS 2001:13?

Om inte, ta fram en sådan som kan visas upp vid miljöinspektion. Ett miljöombud ska finnas, och vem det är ska anges i planen. Planen ska uppdateras minst vart tredje år.

En mall för en sådan avfallshanteringsplan finns på Transportstyrelsens webbplats:

<https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/blanketter/sjofart/fritidsbatar/ts7000-avfallshanteringsplan.pdf>

Vilka avfalls slag av farligt avfall uppkommer i er verksamhet?

Exempel; Spillolja, lösningsmedel, bränsle, glykol, batterier, färgrester, färgburkar, spraybrukar, ej skrymmande elavfall

Hur förvarar ni farligt avfall (invalt, skyddat mot väder och påkörning, låst utrymme)?

Exempel: Invalt, skyddat mot väder och påkörning, låsbart.

Vem omhändertar ert farliga avfall som uppkommer i verksamheten?

Ange entreprenör om sådan anlitas. Att medlemmarna själva ansvarar för detta kan vara tveksamt att få godkänt på.

Har ni dokumentation för er hantering av farligt avfall (transportdokument, anteckningar samt transporttillstånd)?

Anlitas entreprenör var noga med att klubben arkiverar transportdokumenten så att de kan visas upp vid en miljöinspektion.

Hur hanterar ni övrigt avfall som uppkommer i verksamheten, vilka avfallsfraktioner sorteras ut till återvinning?

Rutiner som ser till att medlemmar sortera ut olika typer av förpackningar, tidningar, bildäck och andra fraktioner som ska gå till återvinning enligt avfallsförordningen bör finnas.

Ange vilken typ av avfall som får lämnas i respektive tunna eller container på klubbområdet.

Ambitionen från flera miljöförvaltningar är att i framtiden undvika så kallad blandcontainer. Har ni blandcontainer kan ni ange hur ni planerar att agera i framtiden.

Ange hur toalettavfall från toatank kan tas om hand, till exempel ange egen eller näraliggande tömningsstationer. Ange var och hur bärbar "porta potti" kan tas om hand.

Båtbottenfärger

Enligt Sjöfartsverkets föreskrifter om mottagning av avfall från fritidsbåtar SJÖFS2001:13 ska en fritidsbåtshamn ta emot följande avfallsslag från fritidsbåtar **på plats:**

- hushållsavfall, toalettavfall, annat farligt avfall (inkl. batterier, glykol och dyligt)

Vidare ska en avfallshanteringsplan upprättas, av vilken det framgår **minst följande:**

1. Fritidsbåtshammens namn och adress samt vem som är utsedd att genomföra avfallshanteringsplanen.
2. Antal fritidsbåtar som är hemmahörande i hamnen och uppskattat antal fritidsbåtar som kommer att gästa hamnen per år.

Hur får ni kännedom om vilka båtbottnfärger som används i klubben?

Ett sätt är att inventera genom att låta medlemmar fylla i sjösättningslistor där använd färg ska fyllas i och var båten har sin huvudsakliga förtöjningsplats (relevant för Mälarklubbar som har medlemmar med sommarplats i skärgården).

För att ta reda på vad som sitter på båtbottnarna sedan tidigare kan XRF-mätning göras.

En avancerad variant mäter upp halter av metaller (ganska dyrt och kostar 500-600 kr per båt).

En enklare variant mäter upp förekomst men inte vilken mängd. (kan duga att detektera TBT-färg som måste saneras även i mycket små halter).

Båtar som är målade före 1990 kan innehålla TBT-färg. TBT är starkt giftigt och förbjöds 1990.

Har ni gjort en skriftlig inventering av vad respektive medlem använder för båtbottnfärg?

Se ovan

Har klubben någon skriftlig policy för användning av biocidhaltiga (ämnen skadliga för vattenlevande organismer) båtbottnfärger?

Se till att det finns en speciell ordningsregel/föreskrift som anger vilka bottenfärger som får användas (hänvisning till Kemikalieinspektionens regler kan göras).

Finns det något skriftligt avtal mellan klubben och klubbens medlemmar om användning av biocidhaltiga båtbottnfärger?

Kan vara en medlemsansökan för inträde i klubben som undertecknats av den nya medlemmen att han eller hon måste följa klubbens stadgar, föreskrifter och styrelsens beslut. Det kan också vara ett "avtal" eller "kontrakt" med varje båtägare där de lovar att följa de lagar och förordningar som gäller och klubbens stadgar och regler. Kan också vara en försäkran som görs i samband med att båtplats söks.

Känner ni till om det har utförts mätningar av TBT (Tributyltenn) i mark-, sediment- eller vattenmiljö på fastigheten där båtklubben ligger?

1. Tillhandahåller klubben information om bekämpningsmedels verkan på naturen och miljön för klubbens medlemmar?

Enligt Kemikalieinspektionen (KEMI) får inga biocidfärger användas i insjöar och bottniska viken (inkl. Mälaren). I dessa vatten får **endast** färger användas som inte kräver godkännande av kemikalieinspektionen, dvs. färger som inte verkar genom kemisk bekämpning.

Klubbar som ligger i Mälaren ska sanera båtar med biocidfärger eller båtar med okänd båtbottenfärg. De bör ha en utarbetad utfasningsplan för biocidhaltiga båtbottenfärger (kopparfärg, zinkfärg etc.) och fasa ut biocidhaltiga båtbottenfärger inom **tre** år om inte några särskilda hinder föreligger.

Utfasningsplanen ska gälla samtliga båtar inom klubben som är målade med biocidfärger och även båtar som är målade med okänd färg.

Handlingsplan för utfasning av giftiga båtbottenfärger

Har ni en skriftlig handlingsplan för utfasning av biocidhaltiga båtbottenfärger?

Många klubbar har gjort en handlingsplan på miljöförvaltningens begäran.

Om inte, ta fram en handlingsplan som beskriver hur klubben tänker göra utfasning av ej tillåtna bottenfärger. Bättre att förekomma eget förslag än att förekommas av krav från kommunen.

Ett riktmärke kan vara att planen ska ange hur biocidfärger på båtar i klubben ska utfasas inom 3-4 år.

En prioriterad fråga är hur utfasning av båtar med TBT-färg ska ske.

Innehåller handlingsplanen tydliga åtgärds mål med uppgifter om hur en utfasning ska genomföras?

Exempel: Alla båtar med TBT-färg ska vara sanerade senast XXXXX. Båtar med huvudsaklig förtöjningsplats i Mälaren ska vara sanerade senast YYYYY.

Vilka planerade åtgärder finns angivna i handlingsplanen?

Se till att handlingsplanen innehåller åtgärder för att nå målen.

Har ni en tidplan för när åtgärderna ska vara genomförda?

Se ovan

Har handlingsplanen presenterats och godkänts av tillsynsmyndigheten?

Hur tvättas båtarna inom klubben i dagsläget?

Uppge hur klubben gör.

Finns ingen spolplatta med filtrering är det bättre att toätning görs av båtar med biocidfärg kvar på skrovet på grusad mark så långt från vattnet som möjligt.

Förbud mot att använda högtrycksaggregat kan också underlätta att få göra avsteg från Havs och Vattenmyndighetens krav på spolplatta.

Avlopp och toalett

Har ni tömningsstation för toalettavfall?

Har ni annan anslutning till VA-ledningsnät?

Har båtklubben enskilt avlopp?

Har ni tillstånd för det enskilda avloppet?

Hur ofta töms eventuell tank?

Hur ofta kontrolleras larmets funktion?

Har ni informerat era medlemmar om **toatömningsförbudet** som infördes **1 april 2015**?

Se till att detta görs vid årsmöten, i ordningsregler, i klubbtidningen och på webbplatsen.

Fr.o.m. den 1 april 2015 infördes ett förbud för fritidsbåtar enligt transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:13) att tömma sitt toalettavfall eller annat avfall som även innehåller toalettavfall inom Sveriges sjöterritorium.

Undantaget är fartyg byggda före 1965 som är K-märkta i enlighet med Statens maritima museers kriterier för K-märkning. Dessa får släppa ut sitt toalettavfall så långt ifrån land som möjligt.

Underhåll

Har ni skriftliga rutiner för att minimera **dammspridning** vid slip- och skrap? T.ex. användning av slipmaskin med uppsamlingsbehållare eller skyddstält.

Se till att det finns en föreskrift/ ordningsregel som beskriver klubbens krav:

- *Hur får man blåstra (entreprenör som uppfyller rimliga miljökrav förordas)*
- *Hur får man skrapa och slipa (anvisning om marktäckning och slipdamsuppsamling, text obligatorisk dammsugning)*

Har ni skriftliga rutiner för att täcka runt och under båten vid **underhållsarbete med risk för spill och läckage** för att sedan ta hand om det farliga avfallet?

Se ovan

Har ni skriftliga rutiner samt redskap (ex. absorptionsdukar) för användning vid **tillbud och olyckor**?

Se till att det finns saneringsutrustning (t ex ecobark) och rutiner finns uppsatta på samtliga informationstavlor och vid saneringsmaterial.

För att snabbt kunna hantera utsläpp i vattnet kan det vara bra att ha 20 meter länsor (räcker runt en båt) som kan absorbera diesel och andra oljor.

I rutinerna ska ingå att larma 112 vid utsläpp. De kontaktar Kustbevakning och/eller räddningstjänsten.

Se till att dessa rutiner finns i ordningsregler/ föreskrifter.

Har ni rutiner och absorptionsdukar för att ta hand om förorenat slagvatten från båtarna?

Se till att det finns föreskrifter för hamn och varv som beskriver hur förvaring av farliga ämnen i båt såsom motorbränsle, fotogen, smörjoljor och impregnerings medel etc. ombord på båtar ska förvaras och hanteras på ett säkert sätt så att vattnet i hamnen inte förorenas. Vattnet i hamnområdet får inte förorenas genom utpumpning av oljehaltigt vatten eller tömning av toalett. Förorenat slagvatten bör hanteras som farligt avfall.

Har ni rutiner för att samla in och omhänderta **konserveringsvätskor** (glykol) från båtar?

Färgrester och avfall som uppkommer i samband med slip- och skraparbeten ska samlas in och omhändertas som farligt avfall.

Vid all typ av underhållsarbete ska båtens undersida samt sidor täckas och avfallet ska samlas in och omhändertas som farligt avfall. Detta gäller oljebyte, slip- och skrap mm.

Cisterner

Har ni någon cistern på området?

Vilken typ av cistern?

När genomfördes den senaste besiktningen?

Är cisternen korrekt invallad?

Ligger den inom vattenskyddsområde?

1) Invallning, väderskydd, golvbrunnar etc.

2) Rutin för kontroll av larmets funktion, tömningsfrekvens, tillstånd etc.

3) Besiktningssuppgifter, täthet, invallning, vattenskyddsområde

Okulär kontroll

Följande ska kontrolleras okulärt vid inspektionstillfället:

1) Avfallshantering

2) Enskilt avlopp

3) Cistern

4) Eventuella andra avvikelser:

Sammanfattning av tillsynsbesöket